

महात्मा जोतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती
योजना-२०१९ च्या प्रशासकीय खर्चासाठी
जिल्हाधिकारी यांना निधी वितरित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ०१२०/प्र.क्र.२६/२-स
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : २४ जानेवारी, २०२०

वाचा :-

- १) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्रमांक कृकमा ०६१७ / प्र.क्र.१२७/२-स
दि. २८.६.२०१७, दि. ८.९.२०१७, दि.७.१२.२०१७, दि.२८.२.२०१८, दि.३१.३.२०१८,
दि.१६.४.२०१८ व दि.२.५.२०१८
- २) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन शुद्धीपत्र क्रमांक कृकमा ०६१७ / प्र.क्र.१२७/ २-स
दि. ५.७.२०१७, दि.२०.७.२०१७ व दि.१२.१२.२०१७
- ३) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्रमांक कृकमा ०४१८ / प्र.क्र.५३/२-स
दि. ९.५.२०१८ व दि.५.६.२०१८
- ४) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक कृकमा ०४१८ / प्र.क्र.५३/ २-स
दि. २१.५.२०१८
- ५) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक कृकमा ०७१८ / प्र.क्र.११८/ २-स
दि.१०.८.२०१८
- ६) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्र. अर्थसं ०३१८/प्र.क्र.७५/२-स
दि. ४.५.२०१८ व दि. २.६.२०१८

प्रस्तावना:-

मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी माहे डिसेंबर २०१९ च्या विधानमंडळाच्या अधिवेशनात शेतक-यांच्या कर्जमाफीबाबत केलेल्या घोषणेच्या अनुषंगाने दि. २७ डिसेंबर, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये महात्मा जोतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०१९ अंतर्गत १ एप्रिल, २०१५ ते ३१ मार्च, २०१९ या कालावधीत शेतकऱ्याने उचल केलेल्या पीक कर्ज व पुनर्गतीत कर्जावर दि.३० सप्टेंबर, २०१९ अखेर पर्यंत असलेली थकबाकी व परतफेड केली नसलेल्या रु. २ लाख पर्यंतच्या कर्ज खात्यांना कर्ज माफी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. महात्मा जोतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०१९ या योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये व्यापारी बँका व जिमस बँका यांचेकडून शेतक-यांच्या कर्जखात्यांची माहिती योजनेमध्ये तयार करण्यात आलेल्या पोर्टलवर अपलोड करण्यात येणार आहे. यासाठी संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा प्रशासनाला व बँकांच्या अधिका-यांना विभागामार्फत विभागीयस्तरावर प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले आहे. या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी जिल्हाधिकारी यांना अनेक जबाबदाऱ्या पार पाडावयाच्या आहेत. उदा. योजनेचे प्रशिक्षण देणे, क्षेत्रीय यंत्रणांना प्रशिक्षण देणे, शेतकऱ्यांच्या आधार क्रमांकांची जोडणी त्यांच्या कर्जखात्यांशी करण्याकरिता मेळावे घेणे तसेच त्यास व्यापक प्रसिद्धी देणे अशा अनेक बाबी त्यांना हाताळावयाच्या आहेत. यासाठी त्यांना खर्च करावा लागणार आहे. त्या अनुषंगाने सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा वगळून) यांना प्रत्येकी रु. ५ लाख वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

महात्मा जोतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०१९ या योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये व्यापारी बँका व जिमस बँका यांचेकडून शेतक-यांच्या कर्जखात्यांची माहिती योजनेमध्ये तयार करण्यात आलेल्या पोर्टलवर अपलोड करण्यात येणार आहे. यासाठी संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा प्रशासनाला व बँकांच्या अधिका-यांना विभागामार्फत विभागीयस्तरावर प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले आहे. या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी जिल्हाधिकारी यांना अनेक जबाबदाऱ्या पार पाडावयाच्या आहेत. उदा. योजनेचे प्रशिक्षण देणे, क्षेत्रीय यंत्रणांना प्रशिक्षण देणे, शेतकऱ्यांच्या आधार क्रमांकांची जोडणी त्यांच्या कर्जखात्यांशी करण्याकरिता मेळावे घेणे, तसेच, त्यास व्यापक प्रसिद्धी देणे, अशा अनेक बाबी त्यांना हाताळावयाच्या आहेत. यासाठी त्यांना खर्च करावा लागणार आहे. मात्र सदर योजनेसाठी अद्याप लेखाशीर्ष तयार करण्याचे काम सुरु आहे. तसेच या योजनेसाठी अद्याप अर्थसंकल्पात तरतूद करण्यात आलेली नाही. तथापि, सदर योजनेच्या एकूण निधीच्या ०.५ टक्के इतकी रक्कम प्रकल्प अंमलबजावणी खर्च (project implementation cost) म्हणून योजनेचे पोर्टल तयार करणे, जाहिरात (दृकश्राव्य माध्यम आणि भित्तीपत्रके, वर्तमानपत्रे), सेवापुरवठादार संस्थेचा खर्च, कंत्राटी मनुष्यबळ खर्च, प्रशासकीय खर्च, आपले सरकार सेवा केंद्रांना अदा करावयाची रक्कम, संगणक, जिल्हा/विभाग स्तरावर वाहने तसेच योजनेच्या इतर अनुषंगिक खर्चासाठी वापरण्यास मा. मंत्रीमंडळाच्या दि. २४.१२.२०१९ रोजीच्या बैठकीमध्ये मान्यता देण्यात आलेली आहे.

छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना २०१७ करिता सन २०१९-२० या वर्षासाठी रु.४.५० कोटी निधी उपलब्ध आहे. सदर उपलब्ध निधीमधून छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना-२०१७, तसेच महात्मा जोतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०१९ या दोन योजनांचा खर्च भागविणे उचित राहिल. त्यामुळे छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना २०१७ साठी तरतूद करण्यात आलेल्या रु.४.५० कोटी निधीमधून सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा वगळून) यांना प्रत्येकी रु. ५ लाख या प्रमाणे ३४ जिल्ह्यांसाठी एकूण रु. १७० लाख रक्कम अदा करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

आहरण व संवितरण अधिकारी, सहकार आयुक्त व निबंधक यांचे कार्यालय, म.रा. पुणे यांनी सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था (मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा वगळून) यांना सदरहू रक्कम सर्व जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात यावी. सदरहू रक्कम मागणी क्रमांक व्ही- २, २४३५-- इतर कृषिविषयक कार्यक्रम, ००, ६० - इतर, १०१ -- शेतक-यांच्या कर्ज माफीसाठी योजना, छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना- २०१७ (राज्य स्तर) (२४३५ ००८२)-२६- जाहिरात व प्रसिद्धी (दत्तमत) या लेखाशीर्षाखालील सन २०१९-२० या वर्षासाठी उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून खर्च करण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं २०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३, दि.२२.१.२०२० अन्वये विभागास अधिकार प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत निर्गमित करण्यात येत आहे, या परिपत्रकात नमूद सर्व बाबींची सदर प्रकरणी पूर्तता होत असल्याची खातरजमा सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, म.रा.पुणे यांनी करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००१२४२०१९००२९०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रमेश शिंगटे)

अवर सचिव तथा सहनिबंधक,
सहकारी संस्था, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२. महालेखाकार, महाराष्ट्र- १, मुंबई.
३. महालेखाकार, महाराष्ट्र- २, नागपूर.
४. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था. (सर्व)
५. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था. (सर्व)
६. जिल्हाधिकारी (सर्व) (मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा वगळून)
७. वित्त विभाग, व्यय-२/अर्थसंकल्प -१३, मंत्रालय, मुंबई
८. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. कोषागार अधिकारी, पुणे.
१०. अवर सचिव (कार्यासन १७ स), सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय मुंबई
११. निवड नस्ती-२-स.